

**ПРАВИЛНИК
О ОПШТИНСКОМ САВЕТУ РОДИТЕЉА**

("Сл. гласник РС", бр. 72/2018)

Предмет правилника

Члан 1

Овим правилником прописују се ближи услови у вези начина рада општинског савета родитеља који се односе на оснивање, састав, избор и дужину мандата чланова, сарадњу са другим органима и начин рада (у даљем тексту: Општински савет).

Члан 2

Савет родитеља сваке васпитно-образовне и образовно-васпитне установе (у даљем тексту: установа) која има седиште на територији јединице локалне самоуправе односно подручју градске општине (у даљем тексту: општина) предлаже свог представника и његовог заменика за Општински савет. Уколико на територији општине има више од 20 установа образовања и васпитања, Општински савет може да се организује по нивоима образовања, и то:

- 1) Општински савет родитеља предшколских установа;
- 2) Општински савет родитеља основних школа;
- 3) Општински савет родитеља средњих школа.

Именовање и дужина мандата чланова Општинског савета

Члан 3

Представника родитеља и његовог заменика у Општинском савету, савет родитеља установе предлаже сваке радне, односно школске године, у року од 15 дана од дана именовања чланова савета родитеља у установи, а најкасније до првог октобра текуће радне, односно школске године.

Савет родитеља установе предлог из става 1. овог члана доставља директору установе, који о томе доноси одлуку.

Одлуку из става 2. овог члана директор доставља скупштини општине.

Скупштина надлежне општине у року од 15 дана од дана пријема одлуке из става 2. овог члана, именује чланове Општинског савета.

Општински савет има председника и заменика председника, које бирају чланови већином гласова од укупног броја чланова Општинског савета.

Председник, заменик председника и чланови Општинског савета послове из своје надлежности обављају без накнаде.

Престанак мандата члана Општинског савета

Члан 4

Мандат члана Општинског савета престаје:

- 1) истеком мандата;
- 2) на лични захтев;
- 3) одлуком савета родитеља;
- 4) укидањем установе која га је изабрала;
- 5) ако његово дете више не похађа установу која га је изабрала.

Извештај о раду

Члан 5

Општински савет сачињава полугодишњи извештај о свом раду и доставља га установама за које је тај Општински савет именован и скупштини општине.

Општински савет извештај о свом раду доставља и чешће на захтев установе из става 1. овог члана односно скупштине општине.

Начин рада

Члан 6

Општински савет ради на седницама.

Општински савет на првој седници бира председника и заменика председника.

Председник Општинског савета представља Општински савет, сазива и руководи седницама, потписује акта и обавља друге послове у складу са законом и Статутом општине, планом рада и прописима из области образовања и васпитања.

Изузетно, председник Општинског савета, заказује седницу Општинског савета на захтев установе која има свог представника у том општинском савету, као и на захтев скупштине општине.

Савет доноси одлуке већином гласова укупног броја чланова Општинског савета.

Сарадња са другим органима

Члан 7

Приликом обављања послова из своје надлежности, Општински савет сарађује са органима локалне самоуправе и министарством надлежним за послове образовања и васпитања.

Органи општине дужни су да на захтев Општинског савета доставе податке и информације из своје надлежности које доприносе унапређивању образовања и васпитања, а које су од значаја за рад Општинског савета.

Општински савет сарађује и са другим органима, организацијама и установама, које обављају делатност у области образовања и васпитања, здравствене заштите, социјалне заштите, културе, науке, спорта, безбедности саобраћаја, заштите и унапређивања права детета и људских права и другим областима од значаја за унапређивање образовања и васпитања деце и ученика.

У циљу унапређивања свог рада и размене искустава општински савети више општина могу да остварују различите видове сарадње.

Јавност рада Члан 8

Седнице Општинског савета су јавне.

Уколико интереси деце и ученика захтевају искључивање јавности са седнице, Општински савет може донети одлуку да се јавност искључи.

Седницама Општинског савета могу присуствовати представници општинских органа, представници родитеља, ученика, средстава јавног информисања и друга заинтересована правна и физичка лица.

Општински савет је дужан да донете одлуке доставља савету родитеља сваке установе која има седиште на територији општине, као и скупштини општине, у року од осам дана од дана њиховог доношења.

Општински савет, у складу са могућностима установа и општине, на званичној интернет страници установе и општине информисање јавност о реализованим активностима.

Члан 9

Служба општинске управе задужена за скупштинске послове општине обавља административно-техничке послове потребне за рад Општинског савета.

Средства потребна за обављање послова Општинског савета (канцеларијски материјал и сл.) обезбеђују се у буџету општине, у складу са законом.

Прелазне и завршне одредбе Члан 10

Општински савети који су образовани у оквиру пилот пројекта Тима за социјално укључивање и смањење сиромаштва Владе, могу наставити са радом, при чему су дужни да своју организацију и рад ускладе са одредбама овог правилника.

Ступање на снагу Члан 11

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Србије".

Predmet pravilnika

Imenovanje i dužina mandata članova Opštinskog saveta

Prestanak mandata člana Opštinskog saveta

Izveštaj o radu

Način rada

Saradnja sa drugim organima

Javnost rada

Prelazne i završne odredbe

Stupanje na snagu

- Pravilnik su sporazumno doneli ministar prosvete, nauke i tehnološkog razvoja i ministar državne uprave i lokalne samouprave. Primenjuje se od 6. oktobra 2018. godine •

*Zakonom o osnovama sistema obrazovanja i vaspitanja ("Sl. glasnik RS", br. 88/2017 i 27/2018 - dr. zakoni - dalje: Zakon) je u članu 121. dato ovlašćenje ministru prosvete, nauke i tehnološkog razvoja i ministru nadležnom za poslove lokalne samouprave da zajednički propišu bliže uslove u vezi načina rada opštinskog saveta roditelja. U skladu sa navedenim zakonskim ovlašćenjem nadležni ministri su sporazumno doneli **Pravilnik o opštinskom savetu roditelja** ("Sl. glasnik RS", br. 72/2018 - dalje: Pravilnik).*

Osnovni predmet Pravilnika je **propisivanje bližih uslova u vezi sa načinom rada opštinskog saveta roditelja** (dalje: Opštinski savet). To se prvenstveno odnosi na osnivanje Opštinskog saveta, sastav, izbor i dužinu mandata njegovih članova, kao i saradnju sa drugim organima.

Osnivanje Opštinskog saveta i mandat njegovih članova

Opštinski savet čine predstavnici saveta roditelja svih ustanova sa područja opštine, odnosno gradske opštine (dalje: opština).

Pravilnikom je uređen način osnivanja Opštinskog saveta (član 2. Pravilnika). **Savet roditelja** svake vaspitno-obrazovne i obrazovno-vaspitne ustanove (dalje: ustanova) koja ima sedište na teritoriji opštine **predlaže svog predstavnika i njegovog zamenika** za Opštinski savet. Navedeno rešenje nije često kada se radi o načinu predlaganja članova pojedinih tela, ali je praktično jer će doprineti efikasnom radu Opštinskog saveta. Naime, odsustvo pojedinog člana ili više njih neće "blokirati" rad Opštinskog saveta s obzirom na to da svaki predstavnik saveta roditelja u Opštinskom savetu ima određenog zamenika.

Opštinski savet može da se **organizuje po nivoima obrazovanja** pod uslovom da na teritoriji opštine ima više od 20 ustanova obrazovanja i vaspitanja. Tako se pod navedenim uslovima mogu organizovati:

- Opštinski savet roditelja predškolskih ustanova,
- Opštinski savet roditelja osnovnih škola,
- Opštinski savet roditelja srednjih škola.

Osim navedenog uslova, koji se odnosi na broj ustanova koji je neophodan za organizovanje opštinskih saveta na različitim nivoima obrazovanju, Pravilnikom nisu postavljeni dodatni uslovi u tom smislu.

Kada se radi o **imenovanju** predstavnika roditelja i njegovog zamenika u Opštinskom savetu, Pravilnikom je utvrđen **postupak koji prethodi njihovom imenovanju**. Naime, savet roditelja ustanove predlaže svog predstavnika i njegovog zamenika za Opštinski savet **svake radne, odnosno školske godine, u roku od 15 dana od dana imenovanja članova saveta roditelja u ustanovi, a najkasnije do prvog oktobra tekuće radne, odnosno školske godine**.

Predlog se dostavlja direktoru ustanove koji o tome donosi odluku. **Direktor potom odluku dostavlja skupštini opštine koja imenuje članove Opštinskog saveta**, i to u roku od 15 dana od dana prijema odluke.

Odredbe Pravilnika u navedenom delu nisu pravno-tehnički precizne, tako da mogu nastati problemi u njihovoj praktičnoj primeni. Naime, Pravilnik propisuje da direktor o predlogu saveta roditelja ustanove donosi odluku i

dostavlja je skupštini opštine. Ovako formulirana norma bi mogla da se tumači i kao ovlašćenje direktora da o dostavljenom predlogu za predstavnika roditelja i njihovih zamenika za Opštinski savet - odlučuje. Međutim to ne proizlazi iz smisla odredaba Pravilnika, kao i odredaba Zakona koje se odnose na nadležnost direktora. Takođe, ostaje otvoreno pitanje na koji način će skupština opštine imenovati članove Opštinskog odbora u roku od 15 dana od dana prijema odluke direktora, a imajući u vidu odredbe **Zakona o lokalnoj samoupravi ("Sl. glasnik RS", br. 129/2007, 83/2014 - dr. zakon, 101/2016 - dr. zakon i 47/2018)** koje uređuju rad skupštine opštine. Prema članu 34. navedenog zakona **sednicu skupštine opštine saziva predsednik skupštine, po potrebi, a najmanje jednom u tri meseca**. Predsednik skupštine je dužan da sednicu zakaže na zahtev predsednika opštine, opštinskog veća ili jedne trećine odbornika, u roku od sedam dana od dana podnošenja zahteva, tako da dan održavanja sednice bude najkasnije u roku od 15 dana od dana podnošenja zahteva. Postoji, dakle mogućnost da Opštinski savet ne bude imenovan i ne otpočne sa radom u roku koji je propisan Pravilnikom zbog toga što se sednica skupštine opštine može održati i jednom u tri meseca.

Opštinski savet ima **predsednika i zamenika predsednika koje biraju članovi većinom glasova od ukupnog broja članova Opštinskog saveta**. Članovi Opštinskog saveta, uključujući predsednika i zamenika predsednika, poslove iz svoje nadležnosti obavljaju bez naknade (član 3).

U pogledu mandata, Pravilnik propisuje da **mandat člana Opštinskog saveta prestaje** (član 4):

- istekom mandata,
- na lični zahtev,
- odlukom saveta roditelja,
- ukidanjem ustanove koja ga je izabrala,
- ako njegovo dete više ne pohađa ustanovu koja ga je izabrala.

Način rada Opštinskog saveta

Pravilnikom je propisano da Opštinski savet **radi na sednicama** (član 6).

Na prvoj sednici Opštinski savet bira predsednika i zamenika predsednika, na način koji je uređen članom 3. Pravilnika. **Predsednika i zamenika predsednika Opštinskog saveta biraju članovi većinom glasova od ukupnog broja članova Opštinskog saveta**. To je inače redovan način odlučivanja Opštinskog saveta. Naime, kada se radi o **načinu odlučivanja**, Pravilnikom je propisano da Opštinski savet **odluke donosi većinom glasova ukupnog broja članova**.

Predsednik Opštinskog saveta **predstavlja** Opštinski savet, **saziva i rukovodi sednicama, potpisuje akta** i obavlja druge poslove u skladu sa zakonom i Statutom opštine, planom rada i propisima iz oblasti obrazovanja i vaspitanja. Od navedenog pravila da predsednik Opštinskog saveta saziva sednice bez posebno propisanih uslova u pogledu obaveze njenog sazivanja, propisan je **izuzetak**. Naime, predsednik Opštinskog saveta **zakazaće** sednicu Opštinskog saveta **na zahtev ustanove koja ima svog predstavnika u tom opštinskom savetu**, kao i na **zahtev skupštine opštine**.

Sednice Opštinskog saveta su **javne** (član 8). Od ovog osnovnog pravila postoji **izuzetak**. Ukoliko interesi dece i učenika zahtevaju isključivanje javnosti sa sednice, Opštinski savet **može** doneti odluku da se javnost isključi.

Međutim, prilikom propisivanja navedenog izuzetka, prema našem mišljenju, norma je trebala da bude imperativna u tom smislu da kada interes dece i učenika zahteva isključenje javnosti, Opštinski savet donosi odluku o tome da se javnost isključi.

Pravilnikom je utvrđena mogućnost da predstavnici opštinskih organa, predstavnici roditelja, učenika, sredstava javnog informisanja i druga zainteresovana pravna i fizička lica prisustvuju sednicama Opštinskog saveta. Iz

navedene formulacije proizlazi da postoji značajna transparentnost u radu Opštinskog saveta, posebno kada se ima u vidu da sednicama mogu prisustvovati "zainteresovana pravna i fizička lica". Prema okolnostima svakog konkretnog slučaja će se ceniti ko se može smatrati zainteresovanim licem.

Opštinski savet je **dužan da donete odluke dostavlja savetu roditelja svake ustanove koja ima sedište na teritoriji opštine, kao i skupštini opštine**, u roku od osam dana od dana njihovog donošenja. Pored toga, članom 8. stav 3. Pravilnika propisano je da Opštinski savet, u skladu sa mogućnostima ustanova i opštine, na zvaničnoj internet stranici ustanove i opštine informiše javnost o realizovanim aktivnostima. Nije, dakle utvrđena obaveza Opštinskog saveta da otvori zvaničnu internet stranicu, ali se sugeriše navedenom odredbom da u svom radu koristi zvaničnu internet stranicu ustanove i opštine, u skladu s njihovim mogućnostima, kako bi se i na taj način doprinelo javnosti rada.

Opštinski savet **sačinjava izveštaj o radu, i to polugodišnji izveštaj**. Dostavlja ga **ustanovama** za koje je taj Opštinski savet imenovan, odnosno ustanovama čiji su predstavnici roditelja članovi Opštinskog saveta, kao **i skupštini opštine**.

Na zahtev navedene ustanove, odnosno skupštine opštine Opštinski savet izveštaj o svom radu dostavlja i češće, dakle i u kraćem periodu od onog koji je Pravilnikom utvrđen kao redovan - polugodišnji (član 5).

Pravilnikom su uređena pitanja koja se odnose na administrativnu potporu radu Opštinskog saveta, kao i sredstava potrebnih za njegov rad (član 9). **Administrativno-tehničke poslove potrebne za rad Opštinskog saveta** obavlja služba opštinske uprave zadužena za skupštinske poslove. Kada se radi o **sredstvima** koja su potrebna za obavljanje poslova Opštinskog saveta, kao što je kancelarijski materijal, oprema i sl, ona se obezbeđuju u budžetu opštine, u skladu sa zakonom.

Saradnja sa drugim organima

U članu 7. Pravilnika uređena je saradnja koju ostvaruje Opštinski savet sa drugim organima. U obavljanju poslova iz svoje nadležnosti Opštinski savet saraduje sa organima lokalne samouprave i ministarstvom nadležnim za poslove obrazovanja i vaspitanja.

Kada se radi o saradnji sa organima opštine, Pravilnikom je propisano da su **organi opštine dužni da na zahtev Opštinskog saveta dostave podatke i informacije iz svoje nadležnosti koje doprinose unapređivanju obrazovanja i vaspitanja**, a koje su od značaja za rad Opštinskog saveta.

Iz nadležnosti Opštinskog saveta, koja je utvrđena članom 121. Zakona, proizlazi da ostvaruje saradnju sa različitim organima, organizacijama i pojedincima. Pravilnik propisuje da Opštinski savet, pored navedene saradnje koju ostvaruje sa opštinskim organima i nadležnim ministarstvom, **saraduje i sa drugim organima, organizacijama i ustanovama**, koje obavljaju delatnost u oblasti obrazovanja i vaspitanja, zdravstvene zaštite, socijalne zaštite, kulture, nauke, sporta, bezbednosti saobraćaja, zaštite i unapređivanja prava deteta i ljudskih prava **i drugim oblastima od značaja za unapređivanje obrazovanja i vaspitanja dece i učenika**.

Pored toga, opštinski saveti više opština mogu da ostvaruju različite vidove saradnje u cilju unapređivanja svog rada i razmene iskustava.

Prelazni režim

Pravilnikom je uređen prelazni režim u pogledu statusa već postojećih **opštinskih saveta koji su obrazovani u okviru pilot projekta Tima za socijalno uključivanje i smanjenje siromaštva**. Navedeni opštinski saveti **mogu nastaviti sa radom, pri čemu su dužni da svoju organizaciju i rad usklade sa odredbama ovog pravilnika**. Dakle, Pravilnik ne utvrđuje obavezu da opštinski saveti koji su osnovani na navedeni način nastavljaju sa radom, već da mogu da nastave da rade uz obavezu da svoju organizaciju i rad usklade sa odredbama Pravilnika.

Napominjemo, da Pravilnikom nije posebno uređen **položaj opštinskih saveta roditelja koji su obrazovani u skladu sa preporukom Ministarstva prosvete, nauke i tehnološkog razvoja za formiranje opštinskih saveta**

roditelja koja je data u Mišljenju Ministarstva prosvete, nauke i tehnološkog razvoja, br. 601-00-2/2017-01/205 od 27.11.2017. godine. Navedenim mišljenjem, pored ostalog, data je preporuka da "U skladu sa članom 121. Zakona o osnovama sistema obrazovanja i vaspitanja ("Sl. glasnik RS", br. 88/2017) i aktuelnim potrebama sistema, neophodno je u što kraćem roku formirati Opštinske savete roditelja.

...

Rok za formiranje i održavanje prvog sastanka Opštinskog saveta roditelja je 15. decembar 2017. godine. Za potrebe praćenja rada svakog saveta, neophodno je voditi zapisnike sa sastanaka i izraditi tromesečni izveštaj o aktivnostima, koji se dostavlja školskim upravama."

Shodnom primenom člana 10. Pravilnika i na opštinske savete koji su obrazovani po preporuci Ministarstva prosvete, nauke i tehnološkog razvoja, moglo bi se zaključiti da i oni mogu nastaviti sa radom uz obavezu da svoju organizaciju i rad usklade sa odredbama ovog pravilnika.